

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Juhász György ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Lichy József ügyvéd) által képviselt **I. r. és II. r. alperesek** ellen kölcsön visszafizetése iránt a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságnál 10.P.21.134/2004. szám alatt indult és a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.548/2006/11. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperesek által 42. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.548/2006/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 nap alatt egyetemlegesen 300.000 (Háromszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget és az államnak - felhívásra - 1,344.000 (Egymillió-háromszáznegyvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az I. r. alperes 2003. június 12. napján 14 millió forint kölcsön folyósítása végett kereste fel a felperest. A felperes ezt követően három részletben a kért összeget az I. r. alperes rendelkezésére bocsátotta. Az egy hónapos teljesítési határidő alatt az I. r.

alperes 3,840.000 Ft-ot fizetett vissza. Még az egy hónapos teljesítési határidő lejártát megelőzően az I. r. alperes további 12 millió forint kölcsön folyósítását kérte a felperestől. A felperes két részletben 11,500.000 Ft kölcsönt adott át az I. r. alperesnek, aki az összeg visszafizetését az első kölcsön egy hónapos visszafizetési határideje alatt vállalta. Az I. r. alperes ebből az összegből 100.000 Ft-ot fizetett vissza. A fenti kölcsönök átadását megelőzően a felperes az I. r. alperesnek valutavásárlásra 900.000 Ft-ot adott át, így az átadott összeg 26,400.000 Ft volt, amelyből az I. r. alperes 22,460.000 Ft-ot nem fizetett vissza. A felperes a keresetében 22,400.000 Ft kölcsöntőke, ennek 2003. július 1. napjától járó kamatai és a perköltségek megfizetésére kérte az I. r. alperest mint adóst és házastársát a II. r. alperest egyetemlegesen kötelezni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a felperes a kölcsöntőke egy részét saját állítása szerint nem a saját vagyoni eszköze terhére folyósította, ezért e vonatkozásban perindítási jogosultsággal nem rendelkezett.

Az első fokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 10.P.21.134/2004/30. számú ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 30 nap alatt egyetemlegesen 22,400.000 Ft kölcsöntőkét, ennek 2003. július 1-jétől járó kamatait, valamint 870.000 Ft perköltséget, az államnak pedig 900.000 Ft kereseti illetéket.

A Debreceni Ítéltábla az alperesek fellebbezése folytán hozott Pf.II.20.548/2006/11. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alpereseket egyetemlegesen a felperes javára 300.000 Ft perköltség, az állam javára pedig 900.000 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a kötelelem a felperes és az I. r. alperes között jött létre, így a szerződést a kölcsönszerződés alanyai kötelesek egymással szemben teljesíteni. Annak nincs jogi jelentősége, hogy a felperes a kölcsönadott összeget milyen forrásból szerezte be. A felperes fölös óvatosságból szerezte be az engedményező nyilatkozatokat azoktól a személyektől, illetőleg társaságtól, amelytől, illetőleg akiktől a kölcsön adott pénz egy része származott, ez azonban a felperes perlési jogosultságát semmiben sem befolyásolta.

A jogerős ítélet ellen az alperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, illetőleg amennyiben a Legfelsőbb Bíróság úgy ítéli meg, hogy a megfelelő határozat meghozatalához szükséges tények rendelkezésre állnak, a jogszabályokkal összhangban álló új határozat meghozatalát kérték. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 3.§-ának (1) bekezdésében, a 130.§-a (1) bekezdésének g/ pontjában, valamint a Ptk. 329.§-a (1) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölték meg. Előadták, hogy 2004. június 2-án a kereset

benyújtásának időpontjában a felperes nem volt jogosult a kereseti kérelemben foglalt összeg döntő részének érvényesítésére. Erre csak a 2004. október 6-án, továbbá a 2004. október 4-én kelt engedményezési szerződések aláírását követően vált jogosulttá. Csak ezeket az időpontokat követően került abba a helyzetbe, hogy a perben érvényesített követelés tekintetében saját jogán keresetet indítson. Tekintve, hogy a követelés nagyobb része tekintetében 2004. júniusában nem számított vitában érdekelt félnek, saját jogán keresetet nem indíthatott, ezért az eljárás bíróságnak a keresetlevelet a Pp. 130.§-a (1) bekezdésének g/ pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítania. Az eljárás bíróságok azonban a pert jogsértéssel lefolytatták és az ügyben érdemi döntést hoztak.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a másodfokú bíróság ítélete a felhozott okból nem jogszabálysértő.

Alaptalanul sérelmezték az alperesek, hogy az eljárás bíróságok a felperes perbeli legitimációjának hiányában nem utasították el a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül a Pp. 130.§-a (1) bekezdésének g/ pontja alapján. A Pp. 130.§-a (1) bekezdésének g/ pontja értelmében a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy a pert nem a jogszabályban erre feljogosított személy indította. E jogszabályhely alapján a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül tehát csak akkor utasíthatja el, ha jogszabály valamely per megindítását csak meghatározott személyek számára teszi lehetővé, és a pert az e körön kívül eső személy indította meg. Ilyen perek pl. az egyes személyállapotra vonatkozó perek (így az apasági és házasság felbontása iránti perek). A kölcsönszerződésből eredő követelések iránti perekre nézve jogszabály a perindításra jogosult személyi kört nem határozza meg. A hitelezőként fellépő személy által indított keresetet a bíróságnak érdemben el kell bírálnia. Azt, hogy a követelés a felperest bármely okból nem illeti meg, az eljárás eredményeként érdemben lehet megállapítani. A keresetösségi jog hiánya tehát érdemi elutasítást eredményezhet. A felperes keresetlevelét tehát akkor sem lehetett volna elutasítani, ha az lenne megállapítható, hogy a felperes a perindításra jogosultsággal nem rendelkezett.

A felperes azonban a perindításra a keresetbe vett követelés teljes összegét illetően jogosult volt. A Pp. 3.§-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. Ilyen kérelmet - ha

törvény eltérően nem rendelkezik - csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő. A vitában érdekelt félnek az tekintendő, aki a perbe vitt jogviszony alanya, illetőleg aki nem alanya ugyan a jogviszonynak, de azzal kapcsolatos jogai vagy érdekei védelme miatt felléphet. A perbeli esetben a felperes a keresetét a közötte és az alperesek között létrejött kölcsönszerződésre alapította. A Ptk. 523.§-ának (1) bekezdésében írt kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. A perbeli esetben a kölcsönszerződés a felperes mint hitelező, valamint az I. r. alperes mint adós között jött létre, ez alapján a felperes köteles volt az I. r. alperes rendelkezésére bocsátani a kölcsönként összegeket és az I. r. alperes volt köteles azokat a kölcsönadó felperesnek visszaadni. A fenti kötelezettség szempontjából nincs annak jogi jelentősége, hogy a felperes milyen forrásból származó pénzüsszeget bocsátott az I. r. alperes rendelkezésére, ez az I. r. alperes fizetési kötelezettségét semmilyen módon nem befolyásolja. A teljes követelés érvényesítése érdekében ezért a felperes mint a kölcsönszerződés alanya a Pp. 3.§-ának (1) bekezdése értelmében jogosult volt az I. r. alperessel mint adóssal és a II. r. alperessel mint annak házastársával szemben a követelés érvényesítése érdekében pert kezdeményezni.

Annak sem volna jogi jelentősége, ha a felperes engedményezés folytán vált volna a kölcsönszerződés jogosultjává. Mivel ez az ítélelthozatal előtt bekövetkezett, a kereset elutasítására ebben az esetben sem kerülhetett volna sor.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.548/2006/11. számú ítéletét a Pp. 275.§-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperesek felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése szerint kötelesek a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A felperes felülvizsgálati perkölsége a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a/ és b/ pontja, valamint (5) bekezdése alapján felszámítható - az ÁFA-t is tartalmazó - ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Az alperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 64.§-a alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése és 15.§-ának (1) bekezdése szerint az alperesek kötelesek egyetemlegesen az államnak felhívásra megfizetni.

*A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§-ának
(1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.*

Budapest, 2007. november 6.

***Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s. k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyugyei Klára s. k. előadó-bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s. k. bíró***

A kiadmány hiteléül:

*(Hajdu Mihályné)
bíróági írnok*